

د افغانستان بانک

آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی

شرایط تهیه نرم افزار (سیستم) شرکت صرافی و خدمات پولی

1402

فهرست مطالب

- 2..... مبنی مقرراتی
- ..... هدف 2.
- 2..... حد اقل مشخصات نرم افزار / سیستم
- 2..... 1. معلومات نمایندگی ها:
- 3..... 2. مدیریت مالی و حسابی
- 3..... 3. مدیریت خزانه:
- 3..... 4. عملیات صرافی و خدمات پولی
- 3..... بخش ثبت معاملات مشتریان
- 3..... ثبت معلومات مشتریان: در این بخش معلومات مشتریان دائمی و تصادفی ثبت گردد:
- 3..... ثبت معاملات مشتریان
- 4..... 5. راپور دهی
- 4..... بخش گزارش ها:
- 5..... توانایی های سیستم
- 5..... سایر موارد

مبني مقرراتي

حسب بند (11) فقره 3 ماده (42) مقررہ تنظيم فعاليت های صرافان و فراهم کننده گان خدمات پولی، شرکت های صرافای و خدمات پولی مکلف اند تا نرم افزار و یا سیستم ثبت معاملات و معلومات مشتریان داشته باشند.

نبود نرم افزار (سیستم) در شرکت های صرافای و خدمات پولی و یا ناقص بودن سیستم های موجود، سبب ایجاد چالش حین پروسه نظارت داخل ساحه می گردد. روی این ملحوظ د حسب ماده فوق الذکر لازم دانسته میشود تا سیستم/ نرم افزار شرکت های صرافای و خدمات پولی باید مشخصات ذیل را نیز داشته باشد.

هدف

هدف این رهنمود تهیه نرم افزار / سیستم صرافای و خدمات پولی با محتویات، مشخصات و مقتضیات فعالیت صرافای و خدمات پولی می باشد تا برای شرکت های صرافای و خدمات پولی در راستای نایل شدن به اهداف ممد واقع گردد و براساس سیستم های متذکره د افغانستان بانک بتواند نظارت های موثر را راه اندازی نماید.

حد اقل مشخصات نرم افزار / سیستم

شرکت های صرافای و خدمات پولی مکلف به رعایت و مدنظر گرفتن موارد ذیل با در نظر داشت مقررہ مربوط و رهنمود هذا می باشند. هرگاه موارد ذیل منجانب شرکت های مسئول رعایت نگردد، سیستم تهیه شده ناقص و مورد قبول د افغانستان بانک نمی باشد.

1. مدیریت عمومی شرکت و نمایندگی ها؛
2. مدیریت مالی؛
3. مدیریت خزانه؛
4. عملیات صرافای و خدمات پولی؛
5. راپور دهی.

1. بخش اداری و منابع بشری: شرکت ها میتوانند به منظور حفظ معلومات و دسترسی به موقع به معلومات اداره و کارکنان؛ موارد ذیل را حین تهیه سیستم در نظر بگیرد.

- اشخاص کلیدی شرکت؛
- معلومات کارکنان؛
- بخش معاشات؛
- سایر معلومات لازم.

2. معلومات نمایندگی ها:

- نمایندگی ها؛
- نمایندگی های امتیاز؛
- معلومات بخش ارتباط کاری با سایر صرافای و اطلاعات پولی افغانستان بانک

3. مدیریت مالی و حسابی

طبق مقررہ تنظیم فعالیت صرافی ها و خدمات پولی لازم دانسته می شود تا شرکت ها بخش مالی خویش را در سیستم فعال و مطابق آن بتواند گزارش موارد ذیل را عندالموقع به دسترس د افغانستان بانک قرار دهند.

- مدیریت حسابات؛
- بیلاس شیت؛
- صورت حساب مفاد و ضرر.

4. مدیریت خزانه:

- انواعیه های پولی موجود در خزانه؛
- گزارش ارزش خزانه به صورت لحظه ای؛
- راپور های درآمد، مصارف و موجودی خزانه ها.

5. عملیات صرافی و خدمات پولی

بخش ثبت معاملات مشتریان: در این بخش معاملات باید با تفکیک نوع فعالیت قرار ذیل ثبت گردد.

- حواله (انتقال) پول؛
- تبادلہ اسعار؛
- اخذ پول مشتریان به هدف انتقال؛
- اخذ پول مشتریان به هدف تبادلہ.

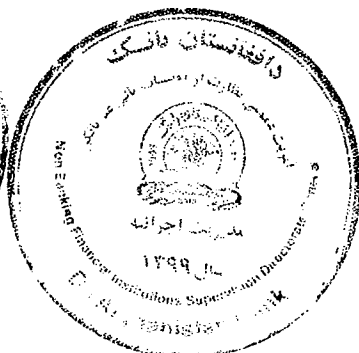
ثبت معلومات مشتریان: در این بخش معلومات مشتریان دایمی و تصادفی ثبت گردد:

1. موارد تشخیص و تثبیت هویت مشتریان حقیقی و حکمی
  - موارد شرایط عادی شناخت مشتریان (مطابق مقررہ)
  - موارد شرایط شدید شناخت مشتریان (مطابق مقررہ)
  - شناسایی اشخاص مبتارز سیاسی (مطابق مقررہ)
  - درجه خطر مشتری (مطابق ارزیابی و با درنظرداشت ماده 13 و 14 مقررہ مسئولیت ها و اقدامات بازدارنده علیه پول شویی و تمویل تروریزم در سه کتگوری (درجه خطر بلند، متوسط و پایین) صنف بندی گردد.)

ثبت معاملات مشتریان

1. مشخصات معامله

- نوع معامله (حواله/تبادلہ)؛
- نوع مشتری (ارسال کننده/ دریافت کننده)؛
- نام مشتری؛

- ولد (در صورتیکه مشتری حقیقی باشد)؛
- نوع سند (تذکره، پاسپورت، جواز فعالیت و یا سایر اسناد معتبر)؛
- شماره سند؛
- آدرس؛
- شماره تماس؛
- تاریخ؛
- مبلغ معامله؛
- هدف معامله؛
- منبع عاید؛
- مشخصات شخص مقابل مشتری؛
- نام مشتری؛
- ولد (در صورتیکه مشتری حقیقی باشد)؛
- شماره تماس؛
- آدرس؛
- نوع سند (تذکره، پاسپورت، جواز فعالیت و یا سایر اسناد معتبر)؛
- شماره سند؛
- سایر مشخصات لازم مطابق به مقرر؛

6. راپور دهی

بخش گزارش ها؛ سیستم باید حد اقل قادر به ارائه گزارش های ذیل باشد:

- گزارش مشتریان دایمی؛
- گزارش مشتریان موقتی؛
- گزارش تعداد معاملات انجام شده؛
- گزارش معاملات باید به اساس نمایندگی ها تفکیک گردد؛
- گزارش تعداد معاملات با تفکیک شاخص های مختلف؛
- گزارش معاملات نقده بزرگ؛
- گزارش معاملات دو روز کاری (پی هم) توسط یک مشتری که معامله نقدی بزرگ را تشکیل می دهد؛
- گزارش معاملات مشکوک؛
- گزارش معاملات تحت معیار؛
- گزارش صورت حساب مالی شرکت (بیلان شیت و حساب مفاد و ضرر)؛
- راییه راپور به اساس مشخصات یک یا چندین مشتری؛

- رایبه معاملات تبادلہ؛
- رایبه معاملات حوالہ؛

توانایی های سیستم: سیستم باید قادر به تشخیص معاملات و موارد ذیل باشد:

- رایبه ارقام ماهوار معاملات لیلام اسعار د افغانستان بانک (آکشن)، ارقام تبادلہ، ارقام انتقال؛
- نظارت بر معاملات غرض تشخیص معاملات مشکوک و هوشدار دهی (Alarm) آن؛
- تشخیص معاملات همزمان و یا دو روز ممتواتر (هوشدار ....)؛
- قابلیت وصل با لینک سیستم مرکز تحلیل معاملات و راپورهای مالی به هدف گزارش دهی معاملات هنگفت؛
- قابلیت وصل با سیستم تطبیق لست تعزیرات؛
- قابلیت وصل با سیستم (لینک) آکشن؛
- هر یک از نمایندگی ها باید دارای یوزر جداگانه باشند و در بخش عملیاتی بتوانند معلومات و معاملات مشتریان را ثبت نمایند.

سایر موارد

شرکت های صرافی و خدمات پولی مکلف اند تا حد اقل موارد ذیل را حین تهیه سیستم نیز مدنظر گیرند:

1. سیستم یا نرم افزار باید مطابق شرایط مقرراتی تهیه گردد؛
2. سیستم یا نرم افزار طوری ایجاد گردد که از ایمنی (مصونیت) خوب برخوردار باشد؛
3. رهنود استفاده از سیستم باید توسط شرکت تهیه کننده، ترتیب گردد؛
4. در صورت تعدیل و یا حذف معامله و یا معلومات مشتریان، سیستم توانایی حفظ و نگهداری اثباته (log) را داشته باشد؛
5. سیستم توانایی پرنٹ سند (voucher) بعد از اجرایی هر معامله با مشتری را داشته باشد؛
6. قابلیت رمز گزاری پروسه تصدیق و تائید (Authorization and Authentication) معاملات؛
7. تصحیح و تعدیل معامله باید توسط تصدیق کننده (Authorization) صورت گیرد و نظارت کننده دافغانستان بانک باید بتواند تعدیلات و تصحیح وارد شده را مشاهده نماید.
8. سیستم باید قابلیت تفویض صلاحیت، تعلیق صلاحیت و حفظ تغییرات متذکره به کاربران را در سطوح مختلف دارا باشد،
9. توانایی رمز گزاری اطلاعات روی دیتابیس، در جریان ارسال و در روی وسایل ذخیره اطلاعات؛
10. قابلیت ذخیره و حفظ تاریخچه فعالیت کاربران سیستم و دیتابیس؛
11. سیستم باید قابلیت توسعه پذیری را حسب لزوم دید داشته باشد.

به منظور حصول اطمینان از موارد فوق الذکر، چک لست ترتیب و از طرف مدیریت های ذیربط این امریت مورد تطبیق قرار میگیرد.

حد اقل شرایط برای نرم افزار صرافی و خدمات پولی قرار فوق تهیه گردیده است. شرکت های صرافی و خدمات پولی باید با درنظر داشت مشخصات و شرایط فوق الذکر سیستم مورد نظر خویش را تهیه و رهنمود آنرا با دافغانستان بانک شریک سازند.

